Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
2 АВГУСТ 1968 й.
ЖУМА
№ 179 (639)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИШЧИ ЧИЗМАЛАР ТАЙЁР

АНДИЖОН. Андижон машинасозлик заводининг бир группа инженер-технологлари янги экскаватор модели устида ишламоқдалар. Экскаваторнинг ишчи чизмалари тайёр бўлган. Янги экскаватор аввалгисига қараганда бир мунча такомиллаштирилган, меҳнат унумдорлиги юксак.

СУРАТДА: инженер-технолог Валентина Шкабатура иш устида.

Р. АШУРОВ фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ БИЛАН ЧКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ УЧРАШУВИ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА АХБОРОТ

КПСС Марказий Комитетининг сиёсий бюроси ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг президиуми 1968 йил 29 июль—1 августда Тисса дарёси бўйидаги Чиернада бир-бири билан учрашди.

Учрашувда қуйидагилар қатнашдилар:

КПСС томонидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, П. М. Машеров; КПСС Марказий Комитетининг секретарлари К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев;

Чехословакия Коммунистик партияси томонидан — Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Дубчек, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Ф. Барбирек, В. Биляк, О. Черник, Д. Кольдер, Ф. Кригель, Я. Пиллер, Э. Риго, Й. Смрковский, Й. Шпачек, О. Швестка; Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар А. Капек, Й. Ленарт, Б. Шимон; Марказий контроль-ревизия комиссиясининг раиси М. Якеш.

Учрашувда Чехословакия томонидан Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Л. Свобода қатнашди.

Учрашувда ҳар икки томонни қизиқтираётган масалалар юзасидан ўртоқларча кенг фикрлашиб олинди.

Учрашув қатнашчилари ўз мамлакатларидаги аҳвол тўғрисида батафсил ахборот беришди.

КПСС Марказий Комитети сиёсий бюроси билан Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети президиумининг учрашуви тўла ошкоралик, самимият ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди, ҳамда партияларимиз ва халқларимиз ўртасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган традицион дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлларини қидириб топишга қаратилди. Ҳар иккала делегация суҳбат давомида ўзаро келишиб Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси ва Польша Коммунистик ҳамда Ишчи партиялари Марказий Комитетларига кўп томонлама ўртоқларча учрашув ўтказиш тўғрисидаги таклиф билан мурожаат қилишга қарор берди. Номлари кўрсатиб ўтилган қардош партиялар бу таклифга рози бўлдилар.

Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик Ишчи партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, КПСС ва Чехословакия Коммунистик партияси вакилларининг учрашуви шу йил 3 августда Братислава шаҳрида ўтказилади.

Беш миллион томошабин

30 июлда СССР Халқ Хўжалиги ютуқлари виставкасида бу йилги беш миллионинчи томошабин рўйхатга олинди. «5000000» номерли бахтли билетни Москванинг Дзержинский районидаги 1137-мактабнинг 6«В» синф ўқувчиси Серёжа Новиков олишга муяссар бўлди. Серёжа 13 ёшда ўзи дам олган «Соновибор» пионер лагеридаги дўстлари билан учрашиш учун виставкага келган эди.

Мен отларни жуда севаман, деди Серёжа, шунинг учун ҳам болалар билан энг яхши чопқир отларни кўришни истадим. Мен икки йилдан бери «Сокольники»даги «Урожай» ДСО кўнгилли спорт жамиятининг от спорти мактабида шуғулланаман. Бу ерга келган кунимдан бошлаб менга Аргон исмли жийрон отни ишониб топширдилар. Мен бу отда ҳозирдаёқ тўсиқлардан сакраш бўйича учинчи разряд нормасини бажардим. Виставкада бошқа шаҳарлардаги ёш техниклар ва натуралистлар бажарган ишларни ҳам кўриш орзусидаман.

Серёжага СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг эсдалик медали, совға, гуллар топширилди.

Бу йил етти ой ичида виставка экспозициясини беш миллион киши томоша қилди. Ўтган йили эса халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини 8 ярим миллион киши келиб кўрган эди. (ТАСС).

Бизнинг интервъю

ҚУРУВЧИЛАР МАРРАСИ

Бинокорлар байрами — Бутуниттифоқ қурувчилар куни яқинлашяпти. Пойтахт қурувчилари бу санани меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олиш учун қурилиш суръатини тобора жадаллаштирмоқдалар.

Шаҳримизда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишларига 159-қурилиш тресті 13-қурилиш бошқармаси бинокорлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Яқинда мухбиримиз ана шу бошқарма бош инженери Дилшод Жамилов билан учрашди. Ўртоқ Жамилов бошқарма бинокорларининг шу кунги меҳнатлари ҳақида қуйидагиларни гапириб берди:

— Бошқармамиз коллективи Бутуниттифоқ қурувчилар кунини ёруғ юз билан кутиб олишга интиляпти. Ярим йиллик план 116,8 процент бажарилди. Планда кўрсатилган 1025 минг сўм ўрнига 1197 минг сўмлик иш бажарилди. Ярим йил ичида пойтахтимиз меҳнаткашларига 820 ўринли Ғафур Ғулом номли кинотеатр, 280 ўринли болалар боғча ва яслилари, Ленин районида 3 та жами 250 ўринли қаҳвахона биноси «аъло» баҳо билан фойдаланишга топширилди. Бошқарма қурувчиларидан, айниқса, тунука ишловчи Сайфуллаев, ғишттерувчи С. Боймуҳамедов, Х. Аҳмаджонов, Б. Махаматов, Ф. Назаров, дурадгорлардан Г. Чухнов, С. Валиулин, кин, пайвандчилардан Б. Писноха, И. Ивани, Б. Духонин, М. Исҳоқов, В. Барбунислар шижоат билан меҳнат қилдилар.

Бошқарма ишчи ва инженер-техник ходимлари беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани қизитиб, 8 ойлик планни 11 август Қурувчилар кунигача адо этишга қарор қилдилар. Шу кунларда қурилиш объектларида юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилинаётир.

Фотообъективда

ЖОНАЖОН ВАТАН

РОСТОВ-ДОН. Ростов элеваторига янги ғалла ҳосили пешма-пеш юборилмоқда. Автомашина, темир йўл составы, юк ташувчи теплоход ва баржалар автоматик пневматик юк ортиш установкаси ёнига келади. Бу машиналарнинг меҳнат унумдорлиги соатига 100 тонна юк ортишдан иборат. 10 июлга қадар элеваторга 30 минг тоннадан ортиқ ғалла тўкилди. Бу йил элеватор тозалаш ва бир ердан иккинчи ерга юбориш учун 400 минг тонна ғалла қабул қилади.

СУРАТДА: Ростов лангар ташлаш жойида. Пневматик юк туширгичлар теплоходдан ғалла туширмоқда.

В. Турбин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

БЕЛГОРОД ОБЛАСТИ. Курск жанги қаҳрамонлари мемориал паркидаги постаментда Т—34 жанговар танк ўрнатилган. Бу Прохоров жангги қаҳрамонлари шарафига барпо этилган.

Ёдгорлик остонасига гулдасталар қўйилади. Бу ерда уруш ветеранларининг жанговар учрашуви ўтказилди.

СУРАТДА: Курск жангги қаҳрамонлари мемориал паркида ўрнатилган ёдгорлик ёнида.

О. СИЗОВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ПСКОВ ОБЛАСТИ. Красуха қишлоғи ўрнида ёдгорлик очилди. 1943 йили гитлерчи каллакесарлар қишлоқнинг кулини кўкка совуриб, аҳолисини партизанлар турган жойни айтиб бермаганликлари учун қириб ташлаган эди.

Ёдгорлик муаллифи Антонина Петровна Усачинкодир. Урушда қариндош-уруғларини йўқотган Усаченко ўз ғам-ғуссасини тошга мужассамлаштирган.

А. БАХАРЕВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

• Меҳнатни илмий ташкил қилиш

МУҲИМ ТАДБИРЛАР

Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини муттасил ошира бориш, умум меҳнатини тежаш, ишлаб чиқаришга сарфланган капитал маблағ ва асосий ишлаб чиқариш фондларидан келадиган даромадларни муттасил ошира бориш масалалари мамлакатимиз саноат корхоналарида эътибор марказида турипти. КПСС Марказий Комитети сентябрь (1965 йил) Пленуми белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш учун саноатда меҳнатни илмий ташкил этиш зарур бўлиб қолди.

Фабрикамиз 1966 йил охирида планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги усулида ишлашга ўтгач, корхона маъмурияти партия ва касаба союз ташкилотлари билан биргаликда меҳнатни илмий ташкил этиш планларини ишлаб чиқишга ва уларни жорий этишга катта эътибор берди.

Фабрика бош инженери раҳбарлигида тузилган 9 кишилик ижодий бригада ва Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Марказий конструкторлик-техника бюроси тузган бригада ҳамкорликда корхонада меҳнатни илмий ташкил этиш планларини ишлаб чиқдилар. Меҳнатни илмий ташкил этиш планида 40 та тадбир белгиланди. Бу тадбирлар корхонада меҳнат унумдорлигини 8,6 процентга ошириши билан бирга, бир йилда 189,2 минг сўм шартли иқтисодий фойда келтириши керак.

Белгиланган тадбирилардан 8 таси янги ускуналарни ишлаб чиқаришга жорий этиш, технология процессларини ва ускуналар технологиясини яхшилашга қаратилган. Бундан ташқари иш жойини ташкил этиш ва унга хизмат кўрсатиш бўйича 7 та, меҳнат шароитини яхшилашга қаратилган 13 та тадбир, ишчиларнинг маиший шароитини яхшилаш бўйича 5 та, ишчиларнинг ташаббускорлигини ошириш, меҳнат нормаси ва моддий манфаатдорликларини яхшилашга қаратилган 7 та тадбир белгиланди.

Ускуналарнинг янги турларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, технология процессларини ва ускуналар технологиясини яхшилашга қаратилган тадбирлар корхона ишлаб чиқаришида муҳим ўрин тутади. Бунда «СУ» маркали тамакини стационар — намлаш станоги ўрнига «Шкода» фирмаси ишлаб чиқарган «УК—4» маркали тамакини вакуум-намлаш станогининг ўрнатилиши қўл келди. Бир мунча афзалликларга эга бўлган «УК—4» станоги сменада илгариги 3 тонна ўрнига 7 тонна маҳсулот тайёрлайди. Тамакининг намлиги ҳам бир хилда. Эстетика нуқтаи назаридан ҳам бу станокнинг цехда туриши жуда чиройли ва ҳавонинг тамаки ҳиди билан бузилишини ҳам камайтиради.

Қопларни механизация ёрдамида қуритадиган камеранинг ўрнатилиши қўл меҳнатини енгиллаштириш тадбирларидан бири бўлди. «УК—4» станоги бир неча қоплардаги тамакиларни намлагач, қопларни қуритиш масаласи кўндаланг бўлиб қолади. Бу масалани ижобий ҳал қилишда меҳнатни илмий ташкил этиш планида белгиланган қопларни механик усулда қуритадиган камеранинг ўрнатилиши жуда мос тушди.

Тамаки илгари қирқиш станогига қўлда солинарди. Ижодий комиссия белгилаган тадбир бўйича тамакиларни қирқиш станогига «механик паншаха»да солинадиган бўлди. Ишчиларни қўл меҳнатидан озод қилган бу тадбир, эндиликда бир ишчининг 2 та тамаки қирқиш станогини бошқаришига имкон берди.

Айниқса, қутича ясайдиган «БШП—5» автоматининг жорий этилиши қўл меҳнатини механизация зиммасига юклади. Шу билан бирга автомат меҳнат унумдорлигини оширди ва қутилар сифатини яхшилади.

Планда меҳнат шароитини яхшилаш юзасидан белгиланган тадбирларда тамаки, папирос, сигарет бўлимларидаги вентиляцияларнинг ҳавони тортиш кучини ошириш, цехларни ва иш жойларини нормал ёритиш кўзда тутилган. Бу тадбирларнинг амалда қўлланилиши меҳнат унумдорлигини оширада ва иш жойларини соф ҳаво билан таъминлайди.

Планнинг ишчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш қисмида белгиланган тадбирлар бўйича гардеробхонада махсус конструкцияда ишланган шкафлар, газ сув автомати ўрнатилди, медицина пунктидаги ингалятор кенгайтирилди ва қўшимча аппаратлар билан тўлдирилди. Шунингдек, бошқа бир қанча тадбирлар амалга оширилди.

Бултур йилига 20 минг сўмлик шартли иқтисодий фойда берадиган 18 та тадбир ишлаб чиқаришга тўла жорий этилди. Шунингдек, бошқа яна учта тадбир қисман бўлсада ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шу йилнинг биринчи кварталида думалоқ сигарет ишлаб чиқарадиган агрегат монтаж қилиниб, ишга туширилди. Биргина бу станокнинг ишга туширилганлиги корхонага йилига 176 минг сўм иқтисодий фойда келтиради.

Фабрикамиз меҳнатни илмий ташкил этиш планларининг дастлабки босқичларини ишлаб чиқаришга муваффақиятли жорий этяпти. Эндиликда фабрика маъмурияти партия ва касаба союз ташкилотлари билан биргаликда меҳнатни илмий ташкил этишнинг янги планини ишлаб чиқишга киришди. Янги план фабриканинг тамаки бўлими бўйича ишлаб чиқилди.

Чунки, бу бўлим ишлаб чиқаришида ҳали ҳам қўл меҳнатидан фойдаланилмоқда.

Меҳнатни илмий ташкил этиш планининг оқилона тузилиши ва унда белгиланган тадбирларни ишлаб чиқаришга ўз вақтида жорий этиш мақсадида фабрикага меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича инженер қабул қилинди.

Ҳозир партия ташкилоти, халқ контроли группаси, фабрика комитети, шунингдек ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда инженер-техник ходимлар ижодий бригадага меҳнатни илмий ташкил этиш планини ишлаб чиқишда ва уни жорий этишда ҳар тарафлама ёрдам бермоқдалар.

М. Л. ШАПИРО,
Жаҳон Обидова номли тамаки фабрикасининг бош инженери.

Қурилиш индустриясининг энг яхши корхоналари

СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги коллегияси ва қурилиш ҳамда бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг президиуми мусобақанинг шу йил иккинчи квартали якунларини тўплади.

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари Акмяне, Ангара, Воскресенск, Сребянков ва Чимкент цемент заводларига, Кувасой цемент комбинатига, Нижне-Тагиль цемент-шифер заводига, Уралдаги «Ураласбест» кон-саралаш комбинатига, Белгород ва Воскресенск асбест-цемент буюмлари комбинатларига, Петрозаводск слюда фабрикасига, Гомелдаги шиша ва Гусевдаги хрусталь заводларига, Константиновкадаги «Автостекло» заводига, Саратовдаги техник шиша заводига, Харьковдаги плита заводига, Щекинодаги «Кислотоупор» заводига берилди.

Министрлик ва касаба союз Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари 62 илғор коллективга берилди.

(ТАСС мухбири).

Ўрта Осиё темир йўли Тошкенттепловоз депосининг машинистлар коллективи темир йўлчилар кунини меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб олаётир.

Суратда: депонинг пешқадам тепловоз машинистларидан А. Полиженко ва Н. Абдусаматов ўртоқлар. Бу пешқадам машинистлар оғир юкли составларни белгиланган манзилга графиk бўйича етказиб бермоқдалар.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

Партия турмуши

КОММУНИСТЛАР ҚУРИЛИШДА

«Главташкентстрой»нинг 11-Висотстрой тресты коллективига пойтахтимизнинг марказий қисмини қуриш вазифаси юкланган.

Трест ташкил қилингандан буён ўтган бир ярим йил давомида ёш коллектив пудратчи ташкилотлар билан ҳамкорликда В. И. Ленин номли майдоннинг биринчи навбат қурилишларини, етти қаватли маъмурий бинони, Герман Лопатин кўчасидаги меҳмонхонани ўз вақтида қуриб бўлди.

1967 йил учун қабул қилинган социалистик мажбурият асосий техника-иқтисодий кўрсатгичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Беш йилликнинг учинчи йили қизғин меҳнат билан бошланди. Бош пудрат ишлари бўйича қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик плани 100.2 процент, трестнинг ўз кучи билан қилинадиган ишлар 123.4 процент адо этилди. Ҳозир В. И. Ленин номли майдондаги 19 қаватли бино, бош универмаг, цирк, 11 қаватли меҳмонхонага эга бўлган ёшлар саройи, Ўрта Осиёда энг йирик телемарказ корпуси, бирлашган нашрётнинг 16 қаватли бинолар комплекси ва бошқалар яхши суръатлар билан қурилмоқда.

Яқинда коллектив В. И. Ленин марказий музейининг филиали биносини қуришни бошлаб юборди. Бу бино доҳий туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида фойдаланишга топширилиши керак.

Биз коллективимиз бажараётган бундай шарафли ишлар билан фахрланамиз. Трестимиз коллективи В. И. Ленин туғилган кунинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдиряпти. Партия ташкилотимиз ҳисобидаги 130 партия аъзосидан 100 дан ошиғи доимий партия топшириғига эга. 27 коммунист халқ контроли группасида иштирок этмоқда. 30 киши пропагандист ва агитатор. 9 коммунист маъмуриятнинг хўжалик фаолияти устидан контрол қилиш ҳуқуқини амалга оширади. 12 киши эса партия группаларининг ташкилотчилари ҳисобланади.

КПСС аъзоларидан Р. С. Бектемиров, М. П. Ширняев, Ҳ. Қорабоев, С. Соатов, Л. В. Решетникова ва кўпгина бошқалар коллективимиз ишчи ва хизматчилари ўртасида алоҳида обрў-эътибор қозонганлар. Улар қурувчилар коллективлари ўртасида ишчиларнинг бутун куч-ғайратини, имкониятларини давлат топшириқларининг шараф билан бажарилишига сафарбар этиш учун жонкуярлик билан иш олиб борадилар. Уларнинг кўпчилиги турли қурилиш объектларида ишлашади. Бу, цех партия ташкилотлари бюроларининг аъзолари зиммасига ташкилий ва раҳбарлик фаолияти юзасидан алоҳида масъулият юклайди.

Биз учун партия йиғилишлари алоҳида муҳим аҳамият касб этмоқда. Чунки, бутун ой давомида цех партия ташкилотлари ҳисобидаги коммунистларнинг кўпчилиги ҳатто бир-бирларини кўрмайдилар. Партия комитети коммунистларнинг йиғилишларда учрашуви мазмунли ва самарали бўлсин учун олдиндан пухта ҳозирлик кўради.

Шу йил май ойида 2-қурилиш бошқармаси партия бюросининг секретари Н. И. Журавлева менга телефон қилиб, партия йиғилишида иштирок этишга таклиф қилди. Бу йиғилиш кун тартибига бошқарма бошлиғи Ю. М. Муҳаммадиевнинг тўрт ойлик қурилиш-монтаж ишлари якуни ва биринчи ярим йиллик планни бажариш бўйича вазифалар ҳақидаги ҳисоботи қўйилган эди.

Бошқарма бошлиғи ўтган вақт давомида нима ишлар қилинганини санади, қайси участкалар, бригадалар илғор эканлигини айтди, пешқадам қурувчиларнинг номларини тилга олди. Шундан сўнг у камчиликларга ўтди, прораб, мастер ва бригадирлардан бир неча кишининг номларини атаб, ишни қониқарсиз бажараётганликлари учун танқид қилди. Умуман бу — хўжалик раҳбарининг одатдаги ҳисоботи эди.

Мен бу ҳисоботни тинглар эканман, йиғилиш қатнашчилари бунга қандай қараётганларига алоҳида эътибор бердим. Улар аввал жимгина ўтириб, ҳисоботни эътибор билан тинглаётгандай эдилар. Бироз вақт ўтгач, кўпчилик ўзаро гаплаша бошлади. Йиғилиш қатнашчилари ҳисоботга бефарқ қараётганлиги шундайгина кўриниб турарди. Коммунистлар бўлиб ўтган йиғилишдан сира қониқмай тарқалдилар. Улар кўп вақт йўқотишди, лекин ҳеч қандай фойдали иш бўлмади.

Аслида бу бошқармада ҳал этилмаган масалалар, кун тартибига олиб чиқишга арзигулик жиддий нуқсонлар кўп эди. Бошқарма партия бюроси коллективга раҳбарлик услубини, план топшириқлари барбод этилаётганлигининг туб сабабларини ўрганмаган ва таҳлил қилмаган. Оқибатда бошлиқ йиғилишга оддийгина ахборот берди, коммунистлар эса уни эътибор учун қабул қилишди!

Бу ердаги ўртоқларга маслаҳат беришга тўғри келди. Цех партия ташкилотлари йиғилишлари ролини оширишни, уни чинакам коммунистлар мактабига айлантириш мақсадида партия комитетининг ҳар бир аъзосини қурилиш бошқармалари партия ташкилотларига бириктириб қўйдик. Бу тадбир хўжалик масалаларини ҳал этишда цех партия ташкилотларининг ролини анча оширди. Партия комитетининг аъзолари партия активини коллектив фаолиятини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этишга ўргатишни ўзининг бурчи деб биладилар, ташкилот ҳаётида тобора кўпроқ киши актив иштирок этсин учун тинмай ҳаракат қиладилар.

Қурилиш бошқармалари партия йиғилишлари кун тартибига раҳбар коммунистлар — участка бошлиқларининг социалистик мусобақанинг ташкил этилиши ва бориши, коллектив ўртасидаги тарбиявий ишларга раҳбарлик, топширилган иш учун раҳбарнинг роли ва масъулияти тўғрисидаги масалалар тез-тез қўйиладиган бўлиб қолди.

Яқинда барча қурилиш участкаларида партия группаларининг тузилиши трестимизда партиявий ишларнинг яхшиланишига ижобий таъсир кўрсатди. Улар туфайли бутун партия ташкилотининг обрўйи анча ошди, илғор ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг партия сафига ўтишга қизиқиши кучайди.

Коммунистларни, трест коллективининг барча аъзоларини, топширилган иш учун юксак масъулият руҳида тарбиялаш, ташкилий ва сиёсий ишларни юксак савияда олиб бориш қурилиш-монтаж ишлари топшириғини муваффақиятли бажаришимиз учун энг муҳим гаров бўлмоқда.

Т. ЗЯПИН,
«Висотстрой» тресты партия комитетининг секретари.

ЛУГАНСК ОБЛАСТИ. «Фрунзеуголь» трестига қарашли 3-«Дарьевская» шахтасининг Григорий Моцак бошлиқ комбайнчилар комплекс бригадаси Донбассда машҳур. Бригада аъзолари 6 июлда 31 иш кунида бир ишчи ҳисобига 2 минг 502 тоннадан кўмир қазиб Бутуниттифоқ рекорди қўйганлиги ҳақида матбуотда эълон қилинди.

СУРАТДА: Донбасс шахтёрларига шуҳрат келтирган кишилар. Бригада бошлиғи Григорий Моцак (ўртада) бригада аъзолари Андрей Лавренчук, Иван Стариков, Юрий Сегеда, Иван Сальмонович, Анатолий Проценко, Юрий Семйон, Анатолий Писаревский, Анатолий Титаренко ва Геннадий Неминуший. Р. АЗРИЕЛ фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

• *Машинасозлар — қишлоқ хўжалигига*

КОНВЕЙЕРДАН ДАЛАГА

Шу кунларда «Ташавтомаш» заводи дарвозасидан бортида Ўзбекистоннинг турли областлари номи ёзилган машиналар карвони кетма-кет чиқиб турипти. Қоп-қанорсиз тўрт тоннагача юк ортиладиган бундай прицеплар «оқ олтин» ҳосилини ташиш учун зарурдир.

Колхоз ва совхозларнинг шофёрлари пахтакорларга жуда маъқул бўлган 7 тонна юк элтувчи ярим прицепли автосамосвалларни ҳам корхона территориясидан ўзлари олиб кетмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси «Ташавтомаш» конвейеридан тушаётган машиналар дала меҳнаткашларининг ишончли ёрдамчилари эканлигидан далолат бериб турипти.

Завод коллективи ўтган йили мамлакатимиз қишлоқ хўжалигига 31585 та трактор прицепи етказиб берди. Бу рақам планда белгиланганидан 585 та кўпдир. Корхона конвейерларидан тушган машиналарнинг ярмидан кўпи Ўзбекистон хўжаликларига юборилди. Завод юбилей йилида терилган пахтани узоқ масофага элтиб беришга мўлжалланган ТМЗ-879 маркали автомобиль ярим прицепларидан 692 тасини ишлаб чиқарди.

— Шунга қарамай, завод тайёрлаётган машиналарга талаб ва эҳтиёж тобора ортиб бормоқда, — дейди ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Николай Бризгалов. — Бўлимимизга Ўзбекистон ва Ўрта Осиё республикаларидаги қишлоқ хўжалик техникалари бошқармалари каби мамлакатнинг турли бурчакларидан ҳам заявкалар келиб турипти.

Шу муносабат билан корхона ишлаб чиқаришни кенгайтирмоқда. Бу йил 33 минг трактор прицепи ишлаб чиқариш учун корхона қуввати оширилмоқда. Ана шу мақсадда заводда янги бўёқ участкаси қурилди, янги замонавий ускуналар ўрнатилмоқда ва бош йиғув конвейерининг пиняси узайтирилмоқда.

Технология процессларини механизациялаштирмай туриб, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш қийин. Автомашиначилар буни яхши ҳис этган ҳолда механизация даражасини 1967 йилдаги 66 процентдан бу йил 78,6 процентга оширишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар. Шунингдек, корхонага бир йилда 45 минг сўм иқтисодий фойда келтирадиган тадбирларни амалга ошириш белгиланди. Бу тадбирлар меҳнатни илмий ташкил этиш бўлими ишлаб чиққан 8 та планда экс этган.

Заводнинг инженер ва технологлари, синов группаси прицеп ва ярим прицеплардан фойдаланувчи қишлоқ механизаторларининг таклиф ва талабларини ўрганмоқдалар.

Бу йил заводда техника планларини ташкил этиш бўлими тузилди. Техника планини ташкил этиш бўйича ўнлаб тадбирлар белгиландики, бу тадбирлар прицеп ва ярим прицеплардан фойдаланишни бир мунча содалаштиради. Бундан буён машиналарнинг мустаҳкамлилиги, қишлоқ йўлларида юкларни бемалол таший олиши, кўп юк ортиб, юриш тезлиги муттасил ошириб борилади.

Завод коллективи дала меҳнаткашлари, бош буюртмачилар ва истеъмолчилар билан мустаҳкам алоқа ўрнатган.

Б. АКСАНИЧ.

Тошкентдаги сабзавотчилик ва картошка илмий-текшириш институтининг ходимлари учун янги уй-жой ва маданий-маиший бинолар қурилди.
СУРАТДА: институт шаҳарчасининг бир қисми.
Х. Хайитмуҳамедов фотоси. (ЎзТАГ).

Қачон бўлади?

Калинин районидаги пионер ва ўқувчилар уйининг тўгарак раҳбари Холмирза Жалиловдан шу йил март ойида редакциямизга хат келган эди. У ўз хатида пойтахтдаги маданий моллар магазинларининг ҳаммасини кезиб чиқиб, ақалли битта расм дафтари тополмаганлигидан шикоят қилади.

Ўша хат билан деярли бир вақтда студентлар ва ўқитувчилар номидан пойтахтдаги 1-ўрта мактаб муаллими Т. Тўрақуловдан ҳам хат олинган эди. Бу хатда ҳам пойтахт магазинларида ўқувчи ва студентларнинг расм дафтарлари ва ватман қоғозлари мутлақо йўқлиги ёзилган.

Редакция бу хатлар юзасидан ўз вақтида текшириш ўтказди. Редакция вакили пойтахтдаги Марказий универмагнинг маданий моллар бўлими бошқарувчиси В. С. Гречкина, «Узкультторг» ходимлари ва Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги саноат моллари бошқармасининг бошлиғи М. Г. Гладков ўртоқлар ҳузурида бўлиб, бу «арзимас» муаммонинг сабабларини ўрганди. Мазкур ташкилотлардаги ўртоқларнинг ҳаммаси республикамиз учун номлари аталган ва бошқа кўпгина турдаги маданий молларга берилган фонд тамом бўлганлигини, янги ўқув йилига қадар бу товарларни келтириб сотишнинг имконияти йўқлигини айтиб, бир хил жавоб бердилар. Бу соҳада кимга мурожаат қилманг, ҳар бири ўз навбатида айбни ўзидан юқорироқ ташкилот зиммасига қўяди.

Хатлар юзасидан текшириш ўтказилиб, аҳвол ўрганилган пайтда айтилган сабаблар объектив бўлганлиги ва янги ўқув йилигача бу товарлар келтирилажаги айтилганлиги учун биз бу хатларга берилган жавобларни ҳозиргача сақлаб турдик.

Афсуски, янги ўқув йилига бир ойдан камроқ вақт қолибди ҳамки, магазинларда расм дафтари ҳам, ватман қоғози ҳам, пайдо бўлгани йўқ. Мактаб ўқувчилари ва студентларнинг ўнлаб ўқув қуроллари ҳам анқонинг уруғи.

Тегишли ташкилотлар арзимас бўлиб кўринувчи, лекин ҳамма талабалар учун ўта зарур бўлган бундай товарларни савдога кўплаб чиқариш чорасини кўришлари лозим. Талабалар, ота-оналар илтимоси ва талаби шу.

ВЛКСМ 50 йиллиги шарафига•

КЎПДАН ҚУЁН ҚОЧИБ ҚУТИЛМАС

Шаҳар ноз уйқуда. Шарқ уфқи ёришиб, жилвакор тонг отмоқда. Онда-сонда машиналарнинг гуриллаши, юракни тўлқинлатувчи сигналлари эшитилиб туради.

Кечаги ишнинг ниҳоясига етмагани учун диққат бўлиб ухлаб қолган ёш прораб Аҳмаджон Тожибоев соатнинг жаранглашидан чўчиб уйғонди. Шоша-пиша уст-бошини кийди-да, ойисининг: «чойингни ичиб кет, ўғлим. Қорнинг очлигича ишга борма» дейишига ҳам қарамасдан чиқиб кетди...

Қурилиш объектида ҳеч ким йўқ. Миноралн кран, темир-бетондан ишланган панеллар, ҳамма-ҳаммаси «дард» теккандек жим-жит. Аҳмаджон диққат бўлиб соатига қаради. Еттидан ўн беш минут ўтибди. Ҳамон ишчилардан дарак йўқ. Оқшом иш тугашидан олдин, эртага эртароқ келинглар, деб қўйиш ҳам эсидан чиқибди.

Орадан ярим соатлар чамаси вақт ўтди. «Панель заводи — 12-квартал» маршрути бўйича қатновчи автобус йўл ёқасига келиб тўхтади. Ундан йигит-қизлар қувноқ кулишганича тушишиб, тўғри объект томон юришди.

Ўн минутлар чамаси ўтмасданоқ, объектда меҳнат симфонияси янграб кетди. Ҳозиргина жим-жит турган объект асбоблари, гўё қурувчи ёшлар билан жонлангандек бўлди.

Тўғрисини айтганда, ёш кишининг кўпчиликка бошчилик қилиши осон эмас. Бироқ, баъзи бошлиқлар ёш бўлишларига қарамасдан, барчага бош бўлиб, иш олиб боришяпти.

Биргина мисол. 1-уй созлик комбинатининг 2-монтаж бошқармасидаги ёш прораб Аҳмаджон Тожибоев бригадасини олиб кўрайлик. Аҳмаджон кўрган бўлса, энди 23—24 баҳорни кўрди. Лекин Аҳмаджон уч йилдирки, қурилиш саркори бўлиб ишлаяпти. Тўғри, у дастлабки йилларда бир оз қўрсроқ, жаҳли тез эди. Бирор сабабга кўра иш нормасини бажара олмаган дўстини қойир, сабабини суриштирмасдан танқид қилар эди.

Йиллар ўтиб, Аҳмаджон ҳам ўзгарди. Бўлар-бўлмасга шовқин кўтариш одатини ташлади.

Бошқарма ва трестдаги саркорлардан фойдали маслаҳатлар олиб турди. Уларнинг тажрибаларидан ибрат олди. Мана, уч йилдирки, у бошчилик қилаётган комсомол ёшлар бригадаси тошкентликлар учун замонавий бинолар қуриб бермоқда.

Унинг бригадасидан бошқармадагилар ҳам, трестдагилар ҳам хурсанд. Тенгдошлари раҳмат дўстим дейишса, кексароқлари балли ўғлим дейишади. Беш йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан олдин бажарилишига баракали ҳисса қўшиш ҳар бир ишчининг, комсомол ёшларнинг асосий бурчидир. Буни Аҳмаджон бошчилик қилаётган қурувчи-ёшлар бригадаси жуда яхши тушинади. Шунинг учун ҳам йил бошидан буён Шимоли-Шарқ массивидаги 96 хонадонли 73-уйни ҳамда Қўйлиқдаги янги қурилиш массивининг 27, 28, 30, 31-рақамли (ҳар бири 48 хонадонли) уйларни битказиб, фойдаланишга топширишди.

72 хонадонли 34-уйни эса 11 август — Қурувчилар кунига тортиқ қилишмоқчи. Бригадир Ренат Ҳамидуллин, монтажчилардан Хасанбой Хурсанов, Сергей Сирометников, дурадгор, сувоқчилар ва пайвандчилардан Тўрақул Нуриддинов, Ҳамид Аббосхўжаев, Сулаймон Абдулминовлардек ўтюрақлар комсомол тўйининг 50 йиллиги арафасида иш нормаларини 120—125 процент ва ундан ҳам ошириб бажаришмоқда.

Ҳа, кўпдан қуён қочиб қутилмас деганларидек, биз ҳикоя қилган ўтюрак ёшлардан ҳам иш қочиб қутилмайди.

Т. МИРЗАРАҲМАТОВ.
Э. ҲАЙДАРОВ.

ВАРАКАЛИ ИШ

Андижондаги Локомотив депосининг коллективи тежамкорлик учун етти ой мобайнида кураш олиб бориб, шундай натижага эришди. Бу давр ичида кўп юк ортиладиган икки юзта поездда нормадан ташқари етмиш минг тонна ҳар хил юк ташилди. Юк ташишнинг таннархи пландагига нисбатан қарийб олти процент камайди.

Тепловоз машинистларидан Димитрий Чернев, Геннадий Фролов ва паровоз машинистларидан Василий Куфлин билан Энвер Ягудинлар тежамкорликка энг кўп ҳисса қўшдилар.

(ЎзТАГ).

• *Янги ўқув йили яқин*

МОҲИРЛАР МАКТАБИ

Қуёш чиқди. Горн чалинди. Спорт кийимида, оёқларига енгил шиппак кийиб олган болалар ҳар қайси ётоқхона эшигидан турна қатор югуриб чиқиб, кенг ҳовлида сафга тизилишди. Эрталабки гимнастика тугади. Нонуштага қўнғироқ берилди...

Дарс бошланди. Биз гимнастика залидамиз. Биров турникда кўтарилмоқда, биров ҳалқада, биров нарвонда машқ қилмоқда. Ўқитувчининг буйруғи билан ким ўзарга найза улоқтираётган, ядро отаётган попукли тўп ва теннисдан машқ қилаётган ўқувчиларни кузатиш нақадар мароқли.

Футбол майдонида ишқибозлар ҳар қачонгидек кўп. Кичкинтойлар ва ўсмирлар ўзлари севган команданинг бўлажак атоқли футболчилари маҳоратини кузатишяпти.

Мактаб майдонидаги ҳовузда дельфин усулида, чалқанча ётиб, чалқанчасига сузаётган қиз-ўғлонлар ҳаракатини кузатиш ҳам завқли бўлади. Майдон атрофида айланиб югураётганларни кўздан кечириш эса кишида ҳавас уйғотади.

Янги ўқув йилида Г. Титов номли республика махсус интернат-мактабига кирган кичик жонажон республикамизнинг турли бурчакларидан келган ёшларни шундай машқ устида кўради...

Ҳозирча болалар каникулда. Майдонлар бўш..

— Спортчилар интернат-мактаб бекати.

Трамвай ҳайдовчининг бу сўзидан сўнг ўз манзилгоҳимизга етиб келганимизни билдик. Г. Титов номли республика махсус интернат мактабини бу ерда билмайдиган киши кам. Мактаб ташкил топганидан буён унча кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо шу вақт мобайнида мактаб қучоғидан кўпгина спорт мастерлари етишиб чиқди. Уларнинг номи Ўзбекистондагина эмас, Иттифоқимизда ҳам ҳурмат билан тилга олинади.

«Пахтакор» командасининг чапдаст футболчиларидан бири Вячеслав Бектошевни ким танимайди?! У СССР спорт мастери, Европа чемпиони. Ўз тенгдошларидан маҳоратда ўзиб кетганига анча бўлди. Бектошев ҳам шу мактабнинг шогирди, талабаси эди.

Сувда сузишда балиқни ҳам танг қолдирадиган Таня Рилованн танимайдиган, унга ҳавас билан боқмайдиган спорт мастери оз бўлса керак. У зукко қиз ҳам ўз жасорати, ғайрати ва интилиши туфайли маҳоратда тенгдошларидан анча ўзиб кетди. Гимнастикачи Юрий Ковалев майдонга чиқди дегунча ҳар томонда қарсак янграйди. Бу ўз ишини яхши билган моҳир спортчилар шу мактаб қучоғидан чиққан ўнлаб баҳодирларнинг сарасидир.

Махсус интернат-мактабни ташкил қилиш тўғрисида гап кетганда баъзи кишилар бундай ўқув юртининг бирон бир ижобий натижа беришига ишончсизлик билан қараган эди. Аммо ҳаёт эса бу тадбир ниҳоят оқилона ўйлаб қилинганлигини исботлади...

Эндиликда спорт мактаби доирасини янада кенгайтириш, иложи бўлса спортнинг барча турларини ўз ичига қамраб олиш масаласи кун тартибига қўйилмоқда. Биринчи йили фақат гимнастика бўйича мутахассислар тайёрланди. Ҳозир эса футбол, сувда сузиш, гимнастика ва югуриш бўйича ихтисослашган алоҳида группалар мавжуд. Спортнинг бокс ва кураш турларини ўзлаштириш кўзда тутилмоқда.

Биз мактаб майдонидамиз. Юқорида биз тасвирлаган ўқувчилар ҳозир турли лагерларда дам олиб, куч йиғишмоқда. Қаёққа кўз югуртманг, ҳамма ерда қоришма, оҳак, цемент, бўёқ ва бошқа қурилиш ашёларига кўзингиз тушади. Капитал ремонт ишлари авжида...

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги қарамоғидаги Республика қурилиш бошқармасининг қурувчилар саркори Панойотис Апостолис Дулиаснинг қатъий таъкидлашича, бешта корпуснинг ҳаммасида санитария-монтаж ва пардозлаш ишлари 20 августга қадар батамом қўлдан чиқарилади.

— Бу ерда бошқармамизнинг меҳнатда чиниққан коллективлари — Христос Цалихидис ва Василис Барбас бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ишлашмоқда. Йигитларимиздан иш қочиб қутилмайди, — деди прораб.

Чиндан ҳам бу икки бригадани қанча мақтаса арзийди. Бундан бир ярим ой муқаддам иккала коллектив ишга киришди. Электр монтажчилар ва сантехмонтажчиларни кутиб иш анча тўхтаб қолди. Бригада бошлиқлари прорабдан бошқа иш талаб қилишди. Барбас бошлиқ коллектив Байналминал кўчасидаги 56-мактабни, Цалихидис бошқараётган коллектив 83, 85, 203, 79-мактаблар биноларини тўла ремонтдан чиқардилар. Мазкур мактаб биноларининг ремонтига комиссия томонидан энг юқори баҳо берилди.

Ремонтчилар иккита корпусни эрта-индин қўлдан чиқарадилар. Сўнгра бошқа корпусларни ремонт қилиб, ёзги спорт майдони, ҳовуз ва бошқа майдонларни ремонт қилишга ўтадилар.

— Ишга халақит бераётган баъзи камчиликлар бартараф этилса, мактаб ремонтини барвақтроқ қўлдан чиқариш мумкин. Бундай камчиликлар оз бўлсада бор. Қурилиш материаллари вақтида келтирилмаганлиги, сув йўқлиги туфайли бир неча кун бекор туришга тўғри келди. Баъзан оддий қоришмани кутиб анча вақт сарфланади. Шунга қарамай ремонтни муддатидан олдин, сифатли қўлдан чиқариш учун ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди прораб Панойотис.

Ремонт қизғин. Об-ҳаво қулай. Вақт зиқ. Янги ўқув йили яқин. Бинокорлар шуни ҳис қилган ҳолда ишламоқдалар. Янги қурилаётган мактаб қошидаги уч қаватли ётоқхона ҳам август ойининг иккинчи ярмида тахт бўлади.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

КУБАНЬ ҒАЛЛАСИ

Кубань далаларида ғалла ўрим-йиғими муваффақиятли давом этмоқда. Бу ерда ташкил қилинган группа бўлиб ғалла ўриш комбайнларининг бўш туриб қолишига йўл қўймаяпти, хизматни яхшиламоқда. Бу методнинг маъноси шундаки, далага бирданига ўнлаб машиналар чиқади, машинадан сўнг ерни шудгор қилиш мумкин.

СУРАТДА: Краснодар ўлкасидаги Брюховецкий районининг «Ленинец» колхозида комбайнлар. Бу хўжалик механизаторлари ҳар бир гектардан ўртача 38 центнердан ҳосил олмоқдалар.

В. КОЗЛОВ фотоси. АПН.

Шу кунларда Тошкентдаги ўқув юртларининг кўпгина студентлари шаҳарнинг йирик саноат корхоналари ва қурилишларида ишлаб чиқариш тажрибасини ўтказмоқдалар.

СУРАТДА: шаҳардаги қурилишларидан бирида ишлаб чиқариш тажрибаси ўтказаётган Тошкент Политехника институти қурилиш факультетининг бир группа студентлари (чапдан ўнгга: Н. Иноғомжонова, Ф. Мелибоева, Ш. Набихўжаева, З. Нурмуҳамедова ва Н. Саидалиевалар).

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

Веллингтонлик (Янги Зеландия) 15 ёшли қиз Миранда Янич, 1967 йилнинг октябрь ойидан Москвадаги травмотология ва ортопедия институтида мураккаб клиника операциясида тузалиб чиқди. Таниқли совет ортопед — травмтотологи Владимир Блохин бу қизнинг чап қўлидаги туғма ишламайдиган бармоғини тузатди.

В. Рунов, фотоси, АПН.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Қўшни қиз

Арикда сув шилдирар
Сувда шўъла ялтирар,
Сўз айтай десам сенга
Бор вужудим қалтирар,
Қўшни қиз, қўшни қиз.
Кўзинг сузиб қарайсан,
Сочларингни тарайсан.
Қараганинг сари мен
Йирайман. ҳа, йирайман.
Қўшни қиз, қўшни қиз!
Болаликдан шўх эдик
Олов эдик, чўғ эдик!
Энди нега маъюсмиз,
Оламиз недан хадик,
Қўшни қиз, қўшни қиз?!
Ё ишқ шундай бўлармн,
Бошга савдо соларми?
Синглимдан хат чиқарсам
Сендан жавоб келарми,
Қўшни қиз, қўшни қиз?

Шоир

Қ. Ҳикмат хотрасига

Силлиқ эмас, дағалроқ
Ўртоқ эдинг одамга.
Тўғриликдан гўзалроқ
Не бор ўзи, оламда?

Тўғри гапнинг тўқмоғи
Билинмасди сўзингда
Ростгўйликнинг чақмоғи
Чақнар эди юзингда.
Сал тиришиб пешонанг
Маъқулларднинг гапингни.
Тўғриликдан бериб ранг
Ёзардинг китобингни.
Микрофонни ёргудай
Дағал, баланд овозинг
Ёқар эди чолғудай,
Содда, дўлвор ҳар
сўзинг.
Магнитофон чархида
Қолмапти сендан садо.
Мен ожизман шархига,
Муҳаррир бермас нидо...
Қирчинингдан шунча тез
Қийилмассан, дедикми?
Меҳримиз қилиб кўз-кўз
Қабрингга гул қўйдикми?
Сен тўғма, хассос шоир,
Олмос сенинг юрагинг.
Жисминг чириса-чирир,
Ўлмас сенинг юрагинг.
Бу қадим ер юзида
Мангу борки жужуқлар.
Жужуқларнинг оғзида
Сен яратган қўшиқлар
Силлиқ эмас, дағалроқ
Ўртоқ эдинг одамга.
Тўғриликдан гўзалроқ
Не бор ўзи, оламда?!

Шароб ичгил бир култум

Ўлтирибмиз ёнма-ён,
Қуёв-келинмиз гўзал.
Ер ҳам осмон чарағон,
Жаранглайди куй-ғазал.
Жаранглайди биллур жом.
Иккимизга бахт тилаб
Дўстлар ичар бу айём
Орзумга орзу улаб.
Шоҳи рўмол остидан
Қўлингга қадаҳ тутдим.
Ол, қадаҳни, мастмисан?
Шароб ичмай бир қултум.
Шароб ичмасдан ҳали
Мен ҳам мастман бу
оқшом.
Гўзалларнинг гўзали,
Майлими, битта ўпсам?
Кечиргил, ҳазия қилдим.
Солинмасин қовоғинг.
Шароб ичгил бир қултум,
Ловулласин ёноғинг.

Юсуф ШОМАНСУР.

Қўшимча мажбурият

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

Беш йил институтда ўқиган бўлсам, шу беш йил ичида битта яхши дўст орттирдим. Оти Талъат. Ўзи жуда ақлли йигит: хушфеъл, камгап... Хуллас, одамнинг жони.

Диплом олишимизга беш-олти ой қолувди. Бир куни:

— Комилжон, — деди Талъат, — мана шунча йил бирга ўқидик. Мен сенларникига икки-уч бордим. Энди бизнинг қишлоқниям бир кўриб кел. Институтни битиргандан кейин ҳар қайсимиз ҳар ёққа тарқаб кетамиз. Қачон учрашамиз унда.

Дўстимнинг гапини қолдиролмадим. Иккаламиз бозордан совға-салом, деканатдан уч кунга руҳсат олдиг-у, Аравон қайдасан деб йўлга тушдик.

Кеч кузак. Вагон деразасидан у ёқ-бу ёқни томоша қилиб кетаяпмиз. Олма-анор деганинг роса пишган. Пахтасидан ажраб шипшийдам бўлиб қолган ғўзапоялар изғиринда жунжикиб туришибди.

Талъатларнинг қишлоғи шундоқ тоғнинг этагида, боғлар билан кўмилган экан. Кун анча кўтарилганда кириб бордик. Кўча оғзига узун, энлик алвон осиб қўйилибди. Унда: «Қадрли ўртоқлар, колхозимиз, қолаверса районимиз меҳнаткашлари қабул қилган қўшимча мажбуриятни ҳам бажариб, Ватанимизга ёруғ юз билан рапорт берайлик!» — дейилибди

— Зўр-а? — дедим унга ишора қилиб.

— Ҳа, жуда зўр! — негадир Талъатнинг энсаси қотди.

Гузарда автобусдан тушдик. Шу пайт узоқдан бир қўлига думалоқ курси кўтариб чопиб келаётган паканагина кишини кўриб қолдим. Аввалига «автобусга шошилаяпти шекилли», — деб ўйладим. Йўқ, унақа эмас экан. Ҳалиги киши ёнимизга келди-ю, ҳансираб:

— Келинглар... укахонлар... уф!... бир чўткалаб, ёғлаб ташай! — деди.

Талъат: «Уйга шошаяпмиз ака, кейинроқ кирармиз», — деса чўткачи кўнмади:

— Йўқ деманглар..., — у дарҳол ерга курси қўйди, — мана, ўтиринг, Кўз очиб юмгунча есть қиламиз!

— Жуда зарилми шу бугун?

— Зарил, укахонлар, жудаям зарил, — ҳамон ёлворарди чўткачи, — хўп денглар!

— Ундай бўлса, дўконга бора қолайлик? — дедим. Чўткачи қувонганидан йиғлаб юборай деди. Талъат икковимизни баравар қучоқлаб олди.

Йўл-йўлакай у ҳануз жовраб борарди:

— Илгари, укахонлар, не-не одамлар келиб олдимда оёқ чўзиб қоларди. Ҳозир бўлса, бир жуфт қирқ иккинчи оёққа биттангадан беришяпти. Олмай десанг-иложинг йўқ... Қўшимча мажбурият олиб қўйганман...

Чўткачи ҳаш-паш дегунча Талъатнинг туфлисини бир ёқлик қилди. Навбат менга келди.

— Қани, укахон, оёқни ечинг! — деди у чўткаларини олдидаги ёғоч зиначага тақ-тақ уриб, — бўлақолинг, яна одам қидиришим керак!

Туфлини ечиб бердим. Чўткачи уни қўлига кийиб олди-ю, жонжаҳди билан ёғлай кетди. Сўнг ағдариб кўриб, бошини чайқади.

— Шаҳарнинг асфальти еб ташабди-ку, укахон! Нағал қоқиб берайми, ўн тийин туради?

«Ўн тийин»ни эшитиб уялдим.

— Майли.

У пошналарини ўроқсимон қилиб безаб берди.

— Уста экансиз, — деб қўйдим кўнгли учун.

— Э-э, укахоней, мен бу касбни йўргагимда ўрганганман. Истасангиз чумолининг оёғига тақа қоқиб беришим мумкин.

Чўткачи қўярда-қўймай, Талъат иккаламизга икки парча бахмал латта берди:

— Олинглар, укахонлар, ўзимизники, деҳқончилик... Хотинимнинг эски пальтосидан қирқиб олганман. Йигит киши деган, ойнадай ярақлаб юриши керак...

Раҳмат айтиб хайрлашдик. Чўткачи олисдан: «Кеб қолинглар! Ёғ-лай-ман!» — деб қичқирар, қулоғимга «йиглайман» бўлиб эшитиларди.

Чамадонларимизни судраб, яна гузарга бордик. Ўнгга бурилиб, Талъатларникига қараб кетдик.

Сойқўчага бурилишимиз билан чинқириб «тез ёрдам» машинаси келиб қолди. У космик кемадай учиб, ёнимиздан ўтиб кетди.

— Тинчликми? Нима гап? — сўрадик рўпарамизда турган бир кишидан.

— Ҳаҳ, — қўлини силтади у. — Бурхон қушчининг ўғли. Қизига қалам чиқариб бераман, деб бормоғини кесиб олган экан, докторларнинг қулоғига етиб қолибди. «Тез ёрдам» юборибди. Шаҳарга олиб кетишди.

Талъат кулиб юборди.

— Яхши одам эди. Бечоранинг болалари етим бўлиб қолмасайди...

Бу гапга ҳалиги кишиям роҳат қилиб кулди.

Мана, Талъатларникита ҳам етиб келдик. Чиройли ҳовли. Каттагина боғлари бор экан. Лекин уйда ҳеч ким йўқ. Талъат пастак пахсадан сакраб, қўшниларининкига тушди-да, бирпасдан кейин қайтиб чиқди. Ота-онаси, қари бўлишларига қарамай, колхознинг қўшимча мажбуриятига ҳисса қўшгани далага кетган эмиш.

— Чолнинг тоби йўқроқ эди. Чатоқ бўлибди-да, — деди ўйланиб дўстим.

Чамадонларимизни айвонда қолдириб, сой ёқалаб далага кетдик.

Мозористондан ўтдик. Колхознинг боғи бошланди. Ер бағирлаб ётган қизғиш токзорлар ичида зиммаларига қўшимча мажбурият олган ўқувчилар юрибди. Қўлларида биттадан пақир. Қолган-қутган узумларини йиғиб юришганга ўхшайди. Беш-олти бола ўт ёқиб исиниб ўтирибди.

Ниҳоят, дўстимнинг дадаси билан ойиси ишлаётган далага етиб келдик. Дадаси белини ушлаб хирмонда ўтирган экан. Ойиси ўзи тенгги уч-тўрт кампир билан ғўзапоялар ичида бир нарса ахтариб юрганга ўхшарди.

Талъатнинг дадаси билан дурустгина сўзлашиб ўтирдик. Кейин ойиси ҳам келди ёнимизга.

— Эсон-омонгина юрибсизми, ўғлим? — деди елкамдан қучоқлаб жилмаяркан. Бироқ, чарчаганиданми, кулгиси касал одамнинг куллгисига ўхшаб кетди.

— Кетдик, ада! — деди дўстим ўрнидан туриб.

— Тағин бироз, қарашворсакмикан, болам...

Талъатнинг аччиғи чиқди:

— План тўлибди. Бўлди-да!

Дўстимга ҳайрон бўлдим. Ҳалиги йўлдагилар-ку, болалар. Масъулиятни унча ҳис қилчишмайди. Капкатта бўлатуриб, Талъатни нима жин урди?

... Хуллас, тўрттовлон йўлга тушдик.

«Тошкентдан Талъатнинг ўртоғи келибди», — деб кечқурун бирин-кетин қўни-қўшнилар кириб келишди. Айникса, Алижон деган битта шўхроғи бор экан, ҳаммани кулдириб ўтирди. Бироқ ароқдан қўрқар экан.

— Атиги бир марта тушдинг-ку, хушёрхонага. ма, ичақол! — кимдир унга арок узатди.

— Агар хушёрхона шунақа бўлса, ҳар куни тушишга тайёрман. Фақат оти ёмон ўлгирнинг! — Алижон пиёлани олмади.

— Ҳар куни дейсанми? Нега?

— Ҳали эшитмаганмидинг?

— Йўқ...

— Бўлмаса тинила, — деди Алижон ва жойлашиб ўтириб олиб, ҳикоясини бошлади.

— Ўша куни иккита милиционер минг марта кечирим сўраб, машинага авайлаб ўтқазишди. Ўёғи нима бўлди — билмайман... Бир вақт кўзимни очсам, оппоқ каравотда ётибман. Бошимда бир коса яхна чой, сигарет билан гугурт турибди. Чойни маза қилиб симирдим. Сигарет тўрадан тўйиб-тўйиб тортдик Кейин секин ўрнимдан турдим-у, туфлини кийдим. Тақиллаган товушга битта сержант югуриб кирди.

— Қалайсиз, оғайни? Калла пишдими? — дейди кулиб. Жуда ҳижолат бўлдим.

— Кечирасиз... Раҳмат, сизларга...

— Эй, «кечирасиз»и нимаси! Сизга раҳмат! — табассум қилди сержант, — жуда ширин маст бўлар экансиз. Сиздан ҳаммамиз хурсандмиз.

Аввалига «масхара қилмаптими? — деб қараб турдим. Йўқ. Чин сўзи экан. Кийимларимни ахтариб аланғладим. Сержант зийрак экан, дарров тушунди.

— Кийинасизми? — Ҳозир... — у шипиллаб чиқиб кетди. Зум ўтмай, топ-тоза қилиб дазмоллаб қўйилган кўйлак-шимимни келтириб берди. Кийиб олдим.

— Қани энди юринг, бирга нонушта қиламиз, — деди сержант.

Гаплашиб ўтириб чой ичдик, чекишдик. Кейин, сержант мени ўзимга ўхшаган беозор меҳмонларга қўшиб қўйди. Кун бўйи лақиллашиб, юрамиз, радио эшитамиз, журнал ўқиймиз, телевизор кўрамиз, бильярд... Лекин-чи, вей, шахматдан роса ўқитишди-да! Илгарилари шахмат деса бола-чақаниям унутиб, тахтага ёпишиб олар эканмиз-у, аммо Алёхин, Капабланка деган шахмат пирлари ўтганини билмас эканмиз-а? Хуллас, хушёрхонамас-дом оддих!

— Хўш, сенингча нимага шунақа экан?

— Аввалига ўзим ҳам ҳайрон бўлдим-да, кейин билсам «Халққа намунали хизмат кўрсатамиз», — деб милиционерлар қўшимча мажбурият олишган экан!

Хонада қийқириқ бўлиб кетди.

... Анчагача ҳангомалашиб ўтирдик. Тун ярмидан оғди. Сартарош ўрнидан қўзғолди:

— Менга руҳсат, — деди у қўлини кўксига қўйиб, — одамларни ҳозир уйқусида босиб тайинлаб қўймасам, саҳар ишга кетиб қолишади. — Сартарош қўйнидан бир варақ қоғоз чиқарди — мана шу рўйҳатдагиларнинг ҳаммаси тўрт кундан бери соқолларини олдирмай, қочиб юришибди... Хўп, хайр сизларга!

У чиқди. Секин-аста бошқалар ҳам тарқалди. Талъат иккаламиз қолдик.

Эрталаб чойдан кейин Талъатнинг ойиси:

— Болам, ўртоғинг билан бир ҳаммомга тушиб келмайсанлармн? — деб қолди.

— Келишда тушганмиз, — деди Талъат.

— Ўзинг биласан, болам.. Раис бува тайинлаб юборгани учун айтдим-да. Қишлоғимизнинг боласи, сўзимизни қайтармас, дебди.

(Давоми 4 бетда).

ЯНГИ ФИЛЬМЛАР

Ленинградда «Антонина» Ю. Германнинг «Бизнинг танишларимиз» романи асосида, фильмини суратга олишга киришилди. Уни М. Горький номли киностудиянинг режиссёри Илья Гурин суратга олмоқда. У ёзувчининг ижодига биринчи марта мурожаат қилаётгани йўқ — илгари унинг «Ишонинг, менга одамлар», «Қўлингни бер, дўстим» асарлари экранга олинган эди.

— Янги фильм, — дейди Илья Гурин, — ёзувчи ҳаёт вақтидаёқ ўйланган бўлиб, у вафотидан сал олдин ёзган сценарий асосида олинмоқда. Фильмда ҳам романдагидек ёш совет мамлакатининг энг қийинчилик йиллари, гражданлар уруши, янги кишининг вояга етиши, — социалистик жамият тузиш ҳақида ҳикоя қилади. Бош ролларин Ленинграддаги М. Горький номли Катта драма театрининг артисти Наталия Терякова ижро этади. У томошабинларга «Опа», «Яшил файтон», фильмидан таниш. Шунингдек, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Иван Лапиков, Кирилл Лавров ва бошқалар ҳам фильмда қатнашадилар. Фильмни ака-ука Васильевлар мукофотининг лауреати оператар Валерий Гинзбург суратга олади.

Суратда: «Антонина» фильмини суратга олиш пайти.

В. ЦЕЛИК фотоси. АПН.

ТЕАТРГА МАРҲАМАТ

«Ўзбек опера ва балет театрининг кўркам биноси пештоқида «Санъат халқникидир» деган ёзувни ўқидик. Тошкент билан танишгандан сўнг бу олижаноб шиор оддий сўз эмас, балки жонли ҳақиқат эканлигини тушундик. Маданият арбобларини катта самарали ишлардаги муваффақиятлари билан табриклагинг келади».

Шаҳримиз билан танишган аргентиналик ёзувчи Рауль Ларра ана шундай илиқ сўзларни ёзган эди.

Ҳа, чиндан ҳам бизда санъат халқники. Қадим ўз театрига эга бўлмаган халқимиз, бугун ўнлаб театр-ҳатто, юксак санъат даргоҳи бўлган опера ва балет театрига ҳам эга. Унда кўрсатилган ажойиб асарларгина эмас, муҳташам биноси ҳам кўпларни мафтун этган. Мана, Болгария Халқ Республикасидан келиб кўрган ёзувчи Камен Калчев нималарни ёзади. «...Биз жуда кўп маданий ёдгорликларни кўрдик. Уларнинг орасида Алишер Навоий номли опера ва балет театри гўзал архитектураси билан ажралиб туради. У ҳозирги ўзбек санъатининг ажойиб дурдонасидир».

Бир неча йилдирки бу театр санъаткорлари ўз спектакллари билан халқимизни мафтун этиб келмоқда. «Гулсара», «Лайли ва Мажнун», «Майсаранинг иши», «Зулматдан зиё», «Дилором» каби ажойиб спектаклларга ким мафтун бўлмаган дейсиз.

Театр эртага ўзининг янги мавсумини бошламоқда. Дастлаб композитор М. Ашрафийнинг «Дилором» операси кўрсатилади. Операда театрнинг етакчи артистларидан СССР халқ артистлари Саодат Қобулова, Галия Измайлова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Саттор Ярашев, Жамол Низомхўжаев, Насим Хошимов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Асад Азимов, Сасон Беньяминов ва бошқалар қатнашадилар. Шунингдек, томошабинлар Чайковскийнинг «Пиковая дама», Аданнинг «Жизель», Хачатуряннинг «Спартак», Фейгининг «Қирқ қиз», балетларини, Вердининг «Травиата», Ҳамроевнинг «Зулматдан зиё» операсини тинглайдилар.

Мухбиримиз янги мавсум очилиш арафасида театр директорининг ўринбосари Виктор Алексеевич Набрадов билан суҳбатлашди. У бундай деди:

— Бу мавсумда биз ўз репертуаримиздаги энг яхши асарларни кўрсатиш билан бирга, бир қатор янги асарларни ҳам томошабинларга тақдим этмоқчимиз.

Композитор М. Ашрафийнинг «Муҳаббат», композитор М. Левиевнинг «Сухайл ва Меҳри» балетлари, композитор Зейдманнинг «Ўн саккизинчи кеча» операси шулар жумласидандир.

Азиз томошабинлар, театримиз эшиги доимо сизлар учун очиқ, спектаклларимизга марҳамат!

Жаҳон ойнаси

ПРОЛЕТАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИГА САДОҚАТ

Коммунистик ва ишчилар матбуоти саҳифаларидан

Жаҳон коммунистик ва ишчилар матбуоти Чехословакиядаги аҳвол, қардош Болгария, Венгрия, ГДР, Польша ва Совет Иттифоқи партияларининг Чехословакия Компартияси Марказий Комитетига хатига катта эътибор бермоқда.

Коммунистик ва ишчи партияларининг газеталари ўз мақола ва тушунтириш хатларида беш қардош партиялар позицияси пролетар интернационализми принциплари асосида социализм кучларини мустаҳкамлашга қаратилганлигини таъкидламоқдалар.

Аргентина Компартияси Марказий Комитети Варшава учрашуви якунларини тўла қўллаб-қувватловчи мурожаатни эълон қилди. 1960 йили коммунистик ва ишчи партиялар қабул қилган Мурожаатда принцип жиҳатидан ҳеч бир марксча-ленинча партия ёки социалистик давлат ўзга бир партия ёки давлатнинг ички ишларига аралашишга ҳаққи йўқлиги таъкидланади. Лекин, дейилади бу ҳужжатда «ҳар бир коммунистик ва ишчи партияси марксча-ленинча практикани ўз мамлакатининг конкрет шароитларида ижодий равишда қўлланиш борасида ўз ишчилар синфи олдидагина эмас, бутун жаҳон ишчи ва коммунистик ҳаракати олдида ҳам масъулиятлидир. Шубҳасиз, муайян бир мамлакатда социалистик системанинг замини хавф остида қолар экан, бу проблема миллий рамкадан чиқиб, жаҳоншумул аҳамиятга эга бўлади».

Аргентина коммунистлари контрреволюция чехословак жамиятини социалистик демократлаштириш шиори остида бош кўтариб, социалистик жамият тузумини поймол этиб, эски тузумни тиклаш учун шароит яратишга уринмоқда деб ҳисоблайдилар,

Аргентина Компартиясининг мурожаатида яна шундай дейилади: «Биз марксизм-ленинизмнинг асосий принципларига содиқ қолган ҳолда тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм кучлари билан уруш реакция, миллий зулм ҳамда империализм кучлари ўртасида бораётган кураш жаҳон миқёсида бораяпти, деб ҳисоблаймиз. Ҳар қандай мамлакат ишчилар синфининг ғалбаси ёки мағлубияти бошқа мамлакат ишчилар синфи ва халқларининг курашига фойда ёки зарар келтиради. Айни шу принципиал фикр Чехословакияда бўлаётган воқеалар муносабати билан ўз муносабатимизни очиқ-ойдин айтиш ва ўзимизнинг ишчилар синфи билан, шу мамлакатдаги халқ ва коммунистлар билан бирдам эканлигимизни баён этишга мажбур этмоқда. Биз бу мамлакатнинг ишчилар синфи, халқи ва коммунистларига ўзлари эришган энг азиз социалистик ғалабаларни сақлаб қолиш учун оғир курашида муваффақият тилаймиз».

Уругвай Коммунистик Партиясининг органи «Популар» газетаси ҳар бир коммунистик ва ишчи партияси ўз фаолиятида икки асосий принцип билан: муайян мамлакатга тааллуқли бўлган масалаларни ҳал этишда тўла автономия ва суверенитетни сақлаб қолган ҳолда умумий кураш ҳамда халқаро ишчилар синфи ҳаракати олдида масъулиятни сақлаш принципига амал қилади. деб таъкидлайди. «Варшавада тўпланган Европанинг беш коммунистик партияси худди шуни назарда тутган. эди. Улар чехословак раҳбарларининг эътиборини чехословак халқининг келажаги ҳамда Европанинг айни марказида тинчликни сақлаш учун ғоят хавфли бўлган ички жараёнларга дўстона тарзда жалб қилдилар.

Газета ўз ўқувчиларининг эътиборини қуйидаги нарсага жалб қилади. Чехословакияда хабар тарқатувчи асосий манбаалар антисоциалистик унсурлар қўлига ўтиб қолган. Улар қардош социалистик мамлакатларга қарши. уларни бириктириб турган битимларга қарши. Варшава битимига биноан Чехословакия территориясида ўтказилаётган ҳарбий машқларга қарши мунтазам равишда кампания олиб бордилар. Қардош партиялар Чехословакия раҳбарларининг эътиборини мамлакатда иш олиб бораётган контрреволюцияга қаратдилар. «Бундан шу хулоса келиб чиқадики, — деб ёзади «Популар» газетаси, — Социалистик Чехословакия мавжуд бўлиб қоладими ёки йўқми, деган масала устида гап кетаётганини кўрмаслик мумкин эмас». Худди мана шу фикрлар. — деб таъкидлайди газета. — Варшавадаги Учрашув қатнашчиларини Социалистик Чехословакияни дўстона қўллаб-қувватлаш ҳақида фикр айтишга мажбур қилди. Улар Чехословакия қардош социалистик мамлакатларнинг бирдамлигига ҳартомонлама ишонса бўлади, дейдилар. Юксак даврада ўтказилган Совет — Чехословак учрашуви ҳам шу сабаблар туфайли бўлди.

Новости матбуот агентлиги Греция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросидан олинган мурожаатни тарқатди. Бу ҳужжатда шундай дейилади: «Греция Компартияси Марказий Комитети бюроси Чехословакия Социалистик Республикасида рўй бераётган ҳаяжонли воқеаларни, ички ва ташқи душманлар. айниқса Бонн реваншчиларининг реакцияни уюштиришга интилаётганлигини кўпдан буён кузатиб келмоқда. Улар бу мамлакатдаги социалистик тузумни йўқ қилиб, капитализмни жорий этишга уринмоқдалар. Греция Компартияси Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси. Болгария Коммунистик партияси, Германия Бирлашган Социалистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси ва Польша Бирлашган ишчи партиясининг ташаббусини ҳамда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетига мурожаат қилиб. хат ёзганлигини табриклайди. Грек коммунистлари мазкур мактубда Чехословакиядаги аҳволга берилган баҳога тўла қўшиладилар ва Чехословакиянинг ишчилар синфи коммунистлар бошчилигида социализм эришган ғалабани асраб қолиш учун, реакция йўлини тўсиш ва унинг режаларини барбод қилиш учун ўзларида куч топадилар деб ишонади».

Мўғилистон Халқ Революцион партиясининг органи «Унэн» газетаси Чехословакиядаги аҳвол ва беш қардош коммунистик ҳамда ишчи партиялари вакилларининг Варшава учрашувига бағишланган мақоласида бу партияларнинг интернационалистик позициясини «ўзгаларнинг ички ишига аралашиш» деб кўрсатишга уринувчиларга зарба беради. «Яхши маслаҳатларни ички ишга аралашиш деб талқин қилиш. бу мақсадни бузиб тасвирлаш, фақат душманларга қўл келади холос. — деб ёзади «Унэн», — Шу билан бирга реакция томонидан ташкил этилган кучлар Чехословакияга борган сари чуқурроқ кириб бораётганлигини ҳам кўрмаслик мумкин эмас. Уларнинг ҳаракатини оқлаш социализм ишига хиёнат қилиш демакдир».

«Бизнинг партиямиз, мўғил коммунистлари, мамлакатнинг бутун меҳнаткашлари, ЧКП қардош партиялар ёрдамига, халқ оммасининг соғлом кучларига таяниб, реакциянинг олдини олади. социализм ғалабаларини ҳимоя қилади деб ишонади».

(АПН).

ШВЕЦИЯ. Швеция инженерлари Ганн Кбтвфорс ва Хакан Ланс томонидан ихтиро қилинган жаҳондаги энг кичик сув ости қайиғи бир кишига мўлжалланган. Кичик қайиқча 70 метр чуқурликка чўктирилиб, саккиз соат сув остида юриши мумкин. У прожектор, телефон, телекамера билан қуролланган.

Прессенс — Бильд — ТАСС фотоси.

Фан ва техника янгиликлари

Мусиқали соявон

Токиодаги савдо тармоқларидан дастасига жуда кичик транзистор ва соат ўрнатилган мусиқали соявон сотиб олиш мумкин. Бундай соявон ишлаб чиқарадиган фирма харидорларга уни юрак сиқиладиган ёмғирли кунларда ажойиб ва хушчақчақ «дўст» сифатида тавсия қилади.

Телемеханик бошқариш

Лондонда электр контактлари ўрнатилган ит бурундуғи сотилаётир. Ит одамларга ташланганда унинг эгаси транзисторли узатма воситасида кучсиз электр разряди билан итни тинчитиб қўйиши мумкин. Бу янгилик 500 метргача бўлган масофада итларни итоат этган ҳолда сақлаш имконини беради.

Бензинколонка автомат

Швецияда ажойиб бензин қуядиган станция фойдаланишга топширилди. Унга унча катта бўлмаган электрон - ҳисоблаш машинаси «хўжайинлик» қилади. У ўнта бензоколонка ишини назорат қилади, ёнилғининг бор-йўқлигини текширади. Бундан ташқари машина ҳайдовчилар билан ҳисоб-китоб қилади.

Кўзгу ўрнига телевизор

Кейинги вақтларда Англиядаги юк ташийдиган автомобилларнинг ён кўзгуси ўрнига телеэкран ўрнатилмоқда. Телеэкран орқада юз бераётган ҳамма ҳодисани кўрсатади. Кузовнинг орқа деворига ўрнатилган кичик ўлчамли камера тасвирни сим орқали юборади.

Пластмасса автомобиль

Ғарбий Германиядаги «Фарбен фабрикен» фирмаси барча мавжуд автомобиллар ичида энг «кимёвийроғини» ясади. Унинг мотори, ғилдираги ва шестерняларидан ташқари барча деталлари пластмассадан ишлаган.

Тўрт экранли автомобиль

ГФРдаги 25-радиожиҳозлар кўргазмасида намойиш қилинган энг ажойиб янгиликлардан бири «Нордлинде» фирмаси ишлаган тўрт экранли телевизордир. Катта экранда (эни 63 см) рангли программа, қолган учта кичик экранда эса оддий программа намойиш қилинади. Агар телевизор кўрувчига оддий программалардан бирортаси кўпроқ ёқиб қолса, у тугмани босиб, ўша программани катта экранга тушириши мумкин.

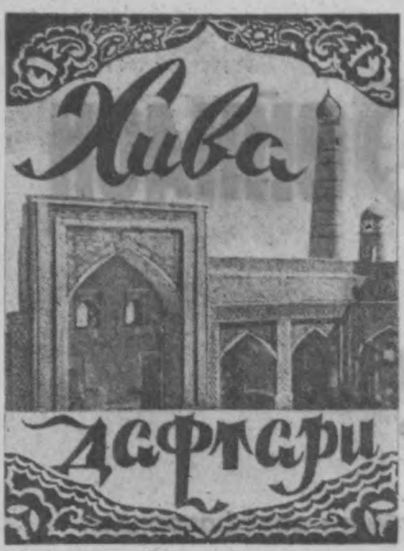

ЗУККОЛАР ВАТАНИ БУ

Хоразм! Зукко бобокалонларимиз, жаҳонни хайратга солган азиз оталаримиз ватани бу. Алгебра фанининг асосчиси, математик логорифмларни яратган Муҳаммад ибн Муса ал Хоразмий мана шу тупроқда вояга етган. Ньютондан неча юз йил илгарироқ ўзининг «Мухаммас пи хайъатил басит») астрономиядан қисқача маълумот») китобида бутун дунё тортиш қонуни назариясини ўртага ташлаган Муҳаммад ибн Умар ал Жаъминий мана шу Аму сувини ичган.

Медицина фанининг буюк саркардаси Абу али ибн Сино шу ўлкада ижод қилган.

Абулғозихон «Шажараи турк», «Шажараи тарокима» номли тарихий асарларини шу ерда яратган.

Христофор Колумб Американи тасодифан кашф этди дейдилар.

Мавлоно Беруний айтади:

«Эҳтимол, Ер чоракларидан бўлган икки чорак қуруқликка диаметриал қарама-қарши қуруқлик бордир... Ернинг шимол томони фақат қуруқлик бўлиб, жануб томони эса фақат сувдир. Бир бутун шарнинг ярми қуруқлик қолган ярми сувдан иборат бўлиш фарзи тўғри эмас». (Абу Райҳон Беруний. Танланган асарлар. II том. Фан нашриёти. 210-212 бетлар).

Беруний бу назарияни Колумб Американга бормасидан бир неча аср илгари — 1210 йилларда ёзган. Ана шу буюк заковат эгаси Хоразм тупроғида ўсган.

Кечалари улкан миноралар остида кезаркансиз уларнинг вазмин пештоқидан шундай садо келади:

Қулоқ сол йўловчи! Ўтмишимнинг қора осмонида шундай ёрқин юлдузлар борки, уларнинг нури асло сўнмайди. Мабодо ўзга бир куррадан сайёҳлар келиб, Ердаги камолот тарихини ўрганмоқ орзусида бўлсалар, тўппа-тўғри шу ёққа келсинлар. Биз кўп нарсаларни ҳикоя қилиб беражакмиз...»

Шоир дўстим Рўзимат Отаев кўзларини ярим юмганча, шавқ-завқ билан шеър ўқийди.

«Ким этмади меҳрин менга дилдор ҳануз,
Тарк айламади жуз ила озор ҳануз
Мен ҳижрида субхоним йиғларман қон,
Хушнуд эрур базмида эътибор ҳануз».

— Бу Феруз рубоийси. Феруз деган куйни эшитгансиз, жўра. Унинг яхши бастакор бўлганини биласиз. Аммо ажойиб лирик шоир, шеъриятда донгдор файласуф бўлганини билмайсиз. Яқинда Ферузнинг иккита каттакон девонини топдик.

У саҳифалари титилиб, куйиб кетган китобни авайлаб варақлайди. Девон 1893 йили Худойберган Девон ўғли томонидан кўчирилган.

Муҳаммад Раҳимхон II (Феруз) Хивада салкам эллик йил хонлик қилади. Унинг даврида мамлакат осойишта яшайди. Сарой атрофида Огаҳий каби забардаст шоирлар тўпланади. Феруз Паҳлавон Маҳмуд ғазалларини ўз қўли билан жамлайди.

РИВОЯТ: Хон Феруз шоир Огаҳий билан яхши жўра бўлишган эмиш. Кунлардан бирида Огаҳий саройга келса, шоирваччалар Навоий билан Фузулийни ерга уриб, ўзларини улуғлаб ўтиришганмиш. Огаҳий ғазаб билан шундай дебди.

«Навоий эдию-ўрди.
Фузулий бошорин терди.
Алардан қолғон шоирлар
Аларнинг тошлоғин терди».

Феруз бу гапдан ранжибди. Ўрталарига совуқчилик тушибди. Огаҳий аразлаб саройдан кетиб қолибди. Аммо орадан кўп ўтмай хон ўз хатосини англабди. Шоир билан ярашиш йўлини излабди. Топибди ҳам.

Хон навбатдан ташқари қазув эълон қилибди. Ҳамма ҳашарга чиқибди. Ариқ қазиш учун биринчи чекни хоннинг ўзи ташлаши керак экан. Хон Огаҳий уйининг ёнбошидан ўтадиган ариқдан иш бошлабди. Эл қатори шоирнинг ҳам хон истиқболига чиқишдан ўзга иложи қолмабди. Иккovлари қучоқлашиб кўришиб ярашибдилар.

...Хива мадрасалари қанчадан қанча улуғ истеъдод соҳибларини вояга етказган. Туркман классик шоири Махтумқули Шерғозихон мадрасасида таълим олган экан.

Махтумқули айтади:

«Макон айлаб уч йил едим тузингни,
Кетар бўлдим ҳуш қоя гўзал Шерғози.
Ўтказдим қишимни баҳор, ёзингни,
Кетар бўлдим, хуш қол, гўзал Шерғози.»

Қорақалпоқ адабиётининг классиги Ажиниёз Қусибой ўғли Кутлимурод Иноқ мадрасасини ўз онам деб атабди. Ўша затонда баъзи ичи қоралар шоирни хоинликда айблабдилар. Шунда Ажиниёз бундай жавоб қилган экан: «Кўкрак берган онадан илм берган она афзал. Кўкракни жонивор ҳам ўзи боласига тутади-да...»

Бу таърифга бошқа бирон сўз қўшиш маҳол. Фақат бир нарсани айтса бўлади. Хива мадрасалари бундай ақли донишларнинг кўпига илм берган.

ИНҚИЛОБ САДОСИ

Хивада инқилоб овози гумбурлаган чоғида халқ санъати билан бунёд бўлган ана шу миноралар жарангдор акс-садо берди. Ажаб, миноралар ўшанда ҳам халқ манфаатига хизмат этди...

БУ—РИВОЯТ ЭМАС, ҲАҚИҚАТ: Хивада инқилоб ғалаба қилиши билан Жунаид лашкарлари қалъани ўраб оладилар. Қалъа ичидаги комсомолларда бор-йўғи учтагина пулемёт бор эди. Комсомоллар миноралар устига чиқиб олиб, душманни кузата бошлайдилар. Душман қайси дарвозага ҳужум қилса, пулемётлар ўша дарвоза рўпарасига тўғрилаб қуйилаверади.

Жунаид лашкарлари қалъа ичида куч кўплигини кўриб, умидсизлана бошлайдилар. Шунда қалъадаги руҳонийлар Жунаид одамларига воқеани хабар қилиш учун ҳийла ўйлаб топадилар. Бир одамни тобутга солиб, йиғи-сиғи билан дарвоза томон йўл оладилар. Аммо комсомоллар тириклайин кафанда ўралган «мурда»ни фош этадилар.

Барибир, инқилоб қурбонсиз бўлмади. Хиванинг кўплаб асл фарзандлари эртанги кун нури учун ўз қону-жонларини фидо этдилар.

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР

Ичанқалъани айланиб юрарканмиз, Рўзимат бир ҳовлига бошлади.

— Юринг, бу ерда кутубхона бор.

Пастаккина эшикдан кирдик. Кафтдек ҳовли, ўртада печакгуллар очилиб ётибди. Ҳовли тўрида супа.

Қорачадан келган қиз пешвоз чиқди.

— Гелинглар.

— Юсуф ота уйдамилар?

— Йўқ. Ўтиринглар.

— Кутубхонани кўрсак бўладими!

— Ховва.

— Янги китоблар келдими?

— Дим кўп.

— Ота ўз ташаббуси билан жамоатчилик асосида кутубхона очган,—деб тушунтирди дўстим.

Ичкари кирдик. Китоблар жавонларга алфавит билан терилган. Стол устида каталог қутиси турибди. Деворда Юсуф отанинг космонавт Павел Попович билан тушган сурати илиғлиқ турибди. Бир чеккада ҳали очилмаган китоб ўрамлари...

Яна қиз билан суҳбатлашамиз.

— Отингиз нима?

— Раъно. Урганч педагогика институтининг физика-математика факультетида 2-курсда ўқийман.

Ниҳоят Юсуф отанинг ўзи келади. Мўйлови оқарган, қотма юзли қария қизғин сўрашади.

— Кутубхонада олти ярим минг китоб бор. 1034 китобхон тонг саҳардан шом қоронғусигача келиб туради. Пенсияга чиққанимда эрмак бўлар деб олтмиш иккинчи йили кутубхона очгандим. Ишлар катта бўлиб кетди. Иттифоқнинг деярли ҳамма чеккасидан китоблар келиб турибди. Кутубхонам бойиб кетди. Жой торлик қилиб қолди.

— Юсуф ота самимият билан дастурхонга таклиф қилади—Гелинглар, гўмма[1] енглар...

Ташқарига чиқиб бу саховатли уйга қайта-қайта тикиламан: Урганч кўчаси, 29 уй. Тошпўлатов Юсуф. Почтачи ҳар куни бу имзога янгидан-янги танишлардан хат олиб келади.

...Машина қум барханлари орасидаги йўлдан имиллаб боради. Мотор ёнаман дейди. Ҳаво тандирдек қизиган. Тўладан келган шофёр дам-бадам пешонасининг терини артиб қўяди. Аммо нолимайди.

— Ўрганиб кетганмиз, жўра. Ёшим ўттизга чиқди. Ўн икки йилдан бери машина ҳайдайман. Йигирма жон бир қозондан овқат еймиз. Бу йил пахта дим яхши. Қирқбир центнердан топширсак керак. Раис тажрибали деҳқон. Колхоз тузилганидан бери ҳаммага бош-қош.

Бу—Ҳазорасп районидаги Ленинград колхозининг шофёри Рўзимат Саидаҳмедов.

Булар минг йиллардан бери қад кериб турган ўша қасрлар остида ўсиб-унган оддий одамлар. Улар аждодларидан инсоннинг энг табаррук хислатларини — покизалик, эзгулик, меҳнатсеварлик хислатларини олган одамлар. Бизнинг замондошлар, йигирманчи аср одамлари.

Шоирлар даврасига кираман. Ўз ғазаллари билан халқ орасида Бодил деб танилиб кетган пенсионер Болта Давлатовдан тортиб эндигина қалдирғоч шеърларини ёзаётган ёш-ёш йигитчаларгача, 102 ёшли машҳур наққош Уста ота Полвоновдан тортиб, реставрацияда қатнашаётган шогирдгача, Жаъминийнинг илмий меросини сабот билан ўрганаётган олим Сиддиқовдан тортиб, ўша машҳур зиёкор кутубхоначи Юсуф отанинг қизи Раъногача барчаси бизнинг замондошлар.

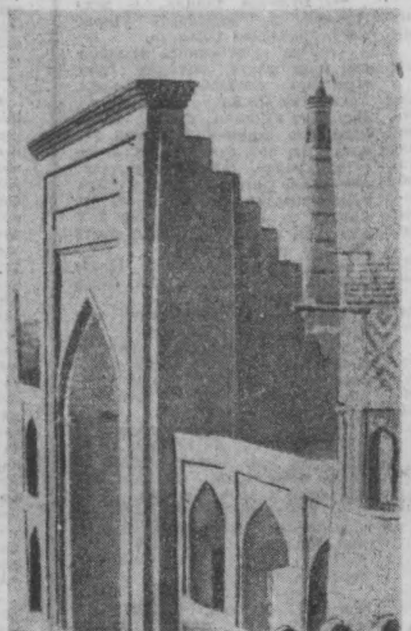

Қутлимурод Иноқ мадрасасининг пештоқи.

Булар орасидан замонамизнинг Берунийлари, Паҳлавон Махмудлари, Жаъминийлари чиқмайди деб ким айтади. Чиқади. Чиқсин! Аждодларининг табаррук номи шуни сўрайди.

---

1. Хоразмда гўмма (вараки) билан меҳмон қилиш одати бор.

Ўткир ҲОШИМОВ.
1968 йил, июль. Урганч.

(ОХИРИ: Боши газетанинг ўтган сонида).

УЛУҒ СИЙМОГА БАҒИШЛАНДИ

«Ўзбек тили ва адабиёти» журналининг улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийга бағишланган махсус 3-сони босмадан чиқди. Журнал Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси И. О. Султоновнинг «Навоий ва замонамиз» деган мақоласи билан очилади. Муаллиф Совет даврининг турли босқичларида Навоийга муносабат, Совет Иттифоқида навоийшуносликнинг тараққиёт босқичлари тўғрисида гапириб, «Бизнинг замонамизда, социалистик жамиятимизда ҳамма халқларнинг миллий маданияти, тил ва адабиёти мислсиз равнақ топаётган чоғда — Навоийдек халққа тушунарли миллий тил учун, унинг таҳқирланишига қарши, унинг умумжаҳон маданияти хазинасидан баробар жой олиши учун курашган ва ўз она тилида юксак поэтик асарлар ярата олган киши—ҳамма совет кишиларининг энг яқин сафдоши бўлиб қолади», дейди.

Журналда филология фанлари доктори А. Ҳайитметов «Алишер Навоийнинг ижодий методи» деган мақоласи билан қатнашган.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. Зоҳидов «Навоий ва нақшбандийлик» деган мақоласида Навоий ўз фалсафий системасини яратганлиги ҳақида ёзади.

Журналхонлар навоийшунос олимлардан В. Абдуллаев, Ф. Абдуллаев, Э. Фозилов, А. Қаюмов, С. Ғаниева ҳамда Туркманистон ССР Фанлар академиясининг академиги Б. А. Қорнев, қардош Озарбойжон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳамид Араслиқ каби олимларнинг Алишер Навоийга бағишланган мақолаларини ўқиб кўп янгиликлар билан танишадилар:

Олдинги сонларда бўлгандек, журналдан «Тирик сатрлар», «Ададий парадокслар», «Илмий ахборот», «Танқид ва тақриз», «Илмий ҳаёт ва хроника» рубрикаларида ўқувчилар учун қизиқарли мақолалар ўрин олган.

У. ЗОКИРОВ.

(Боши 3-бетда).

— Бўпти, — деди Талъат ўйланиб, — ҳаммомга борамиз. Лекин кирмаймиз. Опамни кўрамиз-у, қайтамиз.

— Майли, Ишқилиб рўйхатдан ўтиб қўйсанг, ҳисобмиш.

Талъат негадир ғижиниб, йўл бошлади. Узун-қисқа бўлиб, қишлоқ ҳаммомига қараб кетдик.

Талъатнинг опаси ҳаммомда кассир бўлиб ишларкан. Эшикдан киришимиз билан ёғоч уйчасидан югуриб чиқди.

— Яхши юрибсанми? Сиз яхшимисиз, меҳмон? Кеча жиянинг айтди, Тоғам битта ўртоғи билан келибди, деди. Уришмадингми мани? Бориб кўролмадим... Ўлсин, ишларям жонимга тегди. Юлдуз борида кассана очаман, то ҳуфтонгача... Ке, ичкари киринглар, ҳозир мен чой дамлаб келаман...

Опаси қаёққадир югургилаб кетди. Биз у ёқ, бу ёқни айланиб юрдик. Ҳаммом сайлов участкасини эслатарди. Ғала-ғовур, ҳамма шошиб ҳар ёққа югуради. Шўх қийқириқлар эшитилади. Ҳовлида кабобпаз бақириб-чақириб кабоб пиширяпти, бир ёқда ванг ашула, Тавакал Қодиров «Шунчамиди»-ни олиб турибди. Ҳаммомда ювинаётганлардан кўра, уларга хизмат қилаётганлар кўпга ўхшайди. Ҳар эшикда иккитадан оқ халат кийган хизматчи саф тортган. Бирининг қўлида янги сочиқ, бири мочалка билан атир-совун тайёрлаб турибди, бирининг қўлида юрак дориси...

Ҳаммомдан чиқиб яна Талъатларникига қараб кетяпмиз. Ортимизда, баланд мирзатерак учига осиб қўйилган репродуктордан йўғон, ҳирилдоқ товуш эшитилди: «Кеча колхозимиз ҳаммомига бор йўғи, ўн саккиз киши тушибди. Бу яхши эмас, ўртоқлар! Ўйларсизларки, орангизда беш, ҳатто, ўн кунлаб ҳаммом юзини кўрмаган йўқми? Бор, албатта! Ҳурматли ака-укалар, опа-сингиллар! Колхоз правлениеси сизлардан илтимос қилади: шу бугундан қолмай оммавий равишда ҳаммомдан ўтингизлар! Қишлоғимиз меҳнаткашлари олган қўшимча мажбуриятга муносиб ҳисса қўшингизлар!».

... Сафаримиз қариди. Кетадиган бўлиб қолдик. Йўлга чиқишдан олдин:

— Талъат, — дедим дўстимни бир четга тортиб, — қишлоқларингда ажойиб ишлар бўлаётган экан. Раисга учраб бир-икки факт олакетмаймизми? Тошкентга бориб бирор газетага ёзиб берардик.

Талъат аввалига кўнмади. Кейин меҳмон эканлигим эсига тушди шекилли, рози бўлиб идорага бошлади.

Раис ёш бўлса ҳам басавлат, шоирларга ўхшаб илҳом билан жўшиб гапирадиган киши экан. У ниятимизни эшитиб севинди:

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ

— Жуда яхши ўйлабсиз, ука! — деди менга қараб. — лекин ҳозирча газеталарда шов-шув кўтарадиган даражада эмасмиз. Сабр қилинг, яқинда ўт ўчирувчиларимиз билан туғруқхонамиз ходимлари зиммаларига қўшимча мажбурият олишмоқчи. Шунда ўзим сизга телефон қиламан. Ана ундан кейин колхозимиз жамолини бутун салобати билан матбуот саҳифаларида кенг ёритишингиз мумкин. Келишдикми? Хўп, хайр!.

...Мана Талъатларнинг қишлоғидан қайтиб келганимизгаям анча бўлди. Ҳанузгача раиснинг қўнғироғини пойлайман. Лекин раис миқ этмайди. Хуноб бўламан. Кўп овора бўлиб йиғиб келган ажойиб фактларим куйиб кетаётганига ачинаман... Гоҳо колхоздаги масъулиятсиз ўт ўчирувчилар билан онгсиз туғруқхона хизматчиларини койиб қўяман: улар сусткашлик қилиб ҳалигача ўз зиммаларига қўшимча мажбурият олишмаётган бўлса керак-да, дейман ўзимча...

Саъдулла СИЕЕВ.

ВАТАНИМИЗ ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ

ХАРЬКОВ. Бу ердаги университетда Ватанимизнинг турли республикаларидан келган 15000 йигит-қиз билим олмоқда.

Ғ. Муҳамедов фотоси

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

2 август
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Коммунистик аҳлоқ ва тарбия мавзуларида Т. Зуфаровнинг «Интернационал руҳда тарбиялаш» деган суҳбати (ўзбекча). **18.10** Ватан ҳақида қўшиқлар (ўзбекча). **19.20** Муқимий номли театр артистларининг концерти. **20.00** «Узбекистан индустриальный» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт (русча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **22.20** Композитор Д. Зокиров қўшиқлари. **22.40** Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллиги олдидан. Филология фанлари кандидати У. Шокировнинг «Бадиий адабиётда Алишер Навоий образи» деган суҳбати (ўзбекча). **23.15** Ўзбек куйларидан концерт.

3 август
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонги концерт. **7.45** Чолғу куйлари. **8.25** Халқ талантлари концерти. **9.30** Най тароналари. **10.30** Ўзбек операларидан парчалар. **11.15** «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш. **12.15** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча). **13.30** Эстрада усталари эфирда. **15.10** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). **15.20** «Фан ва турмуш» радиожурнали. **15.40** Музикали танаффус. **16.10** Эстрада концерти. **17.20** Уйғур куйлари. **18.00** Халқ куйлари. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Санъат усталарининг концерти. **20.00** «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш такрорланади. **21.00** «Қардош» социалистик мамлакатларда» (ўзбекча). **21.10** «Қишлоқ радиоклуби» (ўзбекча). **22.20** «Шанба оқшомида» деган концерт (ўзбекча). **23.10** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Опералардан рақслар. **9.15** Спорт эшиттириши (русча). **9.30** Концерт (русча). **19.00** Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). **19.30** Саҳна усталари. СССР халқ артисти Наби Раҳимов (русча). **20.00** Рубобчи ёллар ансамблининг концерти (тожикча). **20.30** Озарбайжон куйлари. **20.50** «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» (русча). **21.00** Куйлар, қўшиқлар, рақслар. **21.30** Енгил куйлар (татарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Милютин. «Цирк чироқларини ёққанда» оперетасининг монтажи. **17.00** Ўзбек куйларидан концерт.

2 август
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида: 19.00** «Пашша». Болалар учун мультфильм. **19.10** Телевизион янгиликлар. **19.25** «Пойафзал сифати диққат марказида». **19.50** «Мен сизни севардим». Бадиий фильм. **Ўзбек тилида: 21.20** Телевизион янгиликлар. **21.35** Пахтакорлар учун. «Илғор сувчилар ҳузурида» **21.50** Лайло Шарипова куйлайди.

3 август
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси. **Ўзбек тилида: 10.00** «Шанба нонуштадан сўнг». Музикали дам олиш программаси. **10.40** «Ахлоқи одоби билан». Концерт. **11.30** СССР Давлат мукофотига номзодлар. «Кузнинг сўнгги ойи» бадиий фильм (рус тилида). **12.50** Эшиттиришлар программаси ва эълонлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Туғилган кунинг муборак». Дам олиш программаси. **13.30** «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси. **14.00** «Объектив». Телеклуб. **15.00** Шанба репортажи. **15.30** ВЛКСМнинг 50 йиллигига бағишланган фильмлар фестивали. «ЧК ходими».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси. **19.00 Рус тилида:** телевизион янгиликлар. **Ўзбек тилида: 19.10** Болалар учун қўғирчоқлар телевизион театри. **19.30** киносаёҳатлар альманахи. **19.50** Телевизион янгиликлар. **20.05** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи-ақлнинг кўзи». **20.55** Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Киносаёҳатчилар клуби. **22.00** Бутуниттифоқ темир йўлчилар кунига бағишланган концерт. **23.15** «Вақт» информацион программаси. **23.45** Темир йўлчилар кунига бағишланган «Огонёк». **01.00** Ёшлар ва студентларнинг Софиядаги IX жаҳон фестивалида. Ёшлар карнавали. **02.30** Ёшлар ва студентларнинг Софиядаги IX жаҳон фестивали кукдалиги. **02.50** Фақат фактлар эшиттиришлар программаси. **03.00** Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

17.10 Ўқувчилар учун телевизион спектакль. **18.30** Эфирда «Молодость». **19.00** Телевизион сатира ойнаси. **19.15** Зангори экран ҳафталиги. **19.30** Рангли телевидение программаси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида 21.00 «Шанба нонуштадан сўнг». Дам олиш программаси (такрорий эшиттириш). **21.40** «Хатлардан қўшиқларга». Концерт. **22.20** «У замонлар ўтиб кетган». Бадиий фильм

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Душанба телестудиясининг эшиттиришлари.

КИНО

2 АВГУСТДА

Унутилмас — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).
Антигона — «ЧАЙКА» (кечқурун).
Қаттиқ ёнғоқ — «ВОСТОК» (кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА
Жунгли — «ФЕСТИВАЛЬ».
Деразангни қоққанида ёмғиру шамол — «ХИВА».
Кўпорувчилар — НАВОИЙ номли.

3 АВГУСТДА

Унутилмас — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Антигона — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).
Изланиш — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА
Жунгли — «ФЕСТИВАЛЬ».
Деразангни қоққанида ёмғиру шамол — «ХИВА».
Кўпорувчилар — НАВОИЙ номли.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—2/VIII да **Ўғил уйлантириш**, 3/VIII да **Ёшлиnда берган кўнгил**, 4/VIII да **Навоий Астрободда**, 5/VIII да **Тошболта ошиқ**.

ЎЗБЕКИСТОНДА ПОКИСТОН МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ

ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА

7 августдан бошлаб намойиш қилинадиган Покистон бадиий фильми

„БАДНОМ“

(Саодат Ҳасан Минто Ҳикояси асосида)

«МОНТАНА-ФИЛМС» студияси Маҳсулоти

Кинорежиссер — ИҚБОЛ ШАҲЗОД
Композитор — ДИБУ.
Бош ролларда — НИМУ, ЭЪЗОЗ, ҲАБИЛА.

Фильм диктор таржимаси билан кўрсатилади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справка учун телефонлар: 4.21-74, 4-20-34.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ ЯНГИ БИНОДА

қуйидаги вазифаларда ишлаш учун

ҳар хил ишчилар, саҳна ишчилари, бухгалтер, кассир инкассатор, билет тарқатувчиларни

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Адрес: Уйғур кўчаси, 2-уй, кадрлар бўлими.

ЎЗБЕКИСТОН ССР А. НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИГА

саҳна ишчилари, электр билан ёритувчилар, рассомлар, бутафорлар, дурадгорлар, экспедиторлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 28 уй.

«СЕВЕР» ФАБРИКАСИГА бухгалтерлар, ҳисобчилар ва автослесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор район, Етти терак кўчаси, 34 «а» уй (4, 15-трамвайларнинг, 7, 12-троллейбусларнинг, 14, 27, 29, 33-автобусларнинг «2-кўприк» бекати).

БИЗНИНГ АДРЕС: ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ТЕЛЕФОН

Тошкент шаҳар,
Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.

Коммутатор — 33.02.49 дан 33-02.58 гача, редактор ўринбосарлари —33-29.33, 33.29-09; масъул секретарлар—33-27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27.03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33.29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33.27-57; ахборот бўлими — 33.65.57; эълонлар бўлими — 33-81.42.

Ўзбекистон Компартиясн Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Напр. № 2515. Р. 10212